

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: vangide hääletamispiirangu põhiseaduslikkuse küsimusega peab tegelema Riigikogu

Riigikohus: vangide hääletamispiirangu põhiseaduslikkuse küsimusega peab tegelema Riigikogu

22. jaanuar 2013

Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium ütles oma tänases määruses, et Riigikogul tuleb leida lahendus vangide hääletamispiirangu võimalikule vastuolule põhiseadusega.

Riigikohus jättis läbivaatamata ühe kinnipeetava kaebuse, milles sooviti kontrollida vangide hääletamiskeeldu puudutavate Riigikogu valimise seaduse sätete vastavust põhiseadusele, leides, et kinnipeetaval polnud alust selle kaebuse esitamiseks. Kui Riigikogu hääletamiskeelu probleemile lahendust ei leia, saavad kohtud sarnaseid kaebusi menetleda juba järgmiste valimiste ajal.

Riigikohus märkis, et vaidlustatud Riigikogu valimise seaduse sätted, mille kohaselt ei saa hääletamist osa võtta isik, kelle kohus on kuritões süüdi mõistnud ja kes kannab vanglakaristust, võivad olla vastuolus põhiseadusega. Antud juhul aga ei ole kohtul võimalik seda vastuolu tuvastada ega Riigikogu valimise seaduse sätteid kehtetuks tunnistada. „Võimalikule vastuolule reageerimine on praegu seega Riigikogu ülesanne,“ märgib kohus määruses.

„Tegelikult on vangide absoluutse hääletamiskeelu probleemidele juhtinud juba 2006. aastast tähelepanu nii Riigikohtu esimees, õiguskantsler, välisministeerium kui justiitsministeerium,“ selgitas Riigikohtu esimees Märt Rask.

„Jah, Riigikohus pole veel ühtegi sellesisulist lahendit teinud. Samas on Euroopa Inimõiguste Kohus mitmes lahendis välja toonud, et seadusest tulenev automaatne hääletamiskeeld on ebaproportsionaalne. Ebaproportsionaalsuse vältimiseks ei pea tingimata andma kõigile kinnipeetavatele universaalselt hääletamisõigust, aga sarnaselt teistele Euroopa riikidele tuleb ka meil läbi kaaluda, millistele gruppidele on hääletamisõiguse andmine põhjendatud ja millistele mitte,“ selgitas Rask.

Rask avaldas lootust, et Riigikogu ei oota selle küsimuse lahendamisel seda, et Riigikohus küsimuse lahendaks tunnistades näiteks vastavad seadusesätted kehtetuks. „Õigusriigile on kohane austada neid rahvusvahelisi lepinguid, millega on liitunud,“ sõnas Riigikohtu esimees.

Kinnipeetav esitas enne 2011. aasta Riigikogu valimisi Viru Vanglale taotluse osaleda Riigikogu valimistel. Viru Vangla jättis kinnipeetava taotluse läbivaatamata, sest Riigikogu valimise seaduse kohaselt ei saa hääletada isik, kes on kuriteos süüdi mõistetud ja kannab vanglakaristust. Seepeale esitas kinnipeetav 2012. aasta lõpus Riigikohtule taotluse, milles leidis, et absoluutne hääletamiskeeld kinnipeetavatele on vastuolus põhiseadusega nii nagu seda tuleb tõlgendada lähtuvalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikast.

Määrus nr 3-4-1-26-12 [1]

Eveli Kuklane

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-vangide-haaletamispiirangu-pohiseaduslikkuse-kusimusega-peab-tegelema#comment-0>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/?id=11&tekst=222555590>